

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

A Katolikus Népszövetség.

Veréb Gyula dr., lapunk felelős szerkesztője, vagy négyszáz főnyi hallgatóság előtt ismertette a katolikus népszövetség célját. Figyelemmel hallgatták végig az ismertetést, amely után a helyszínen száznéhányan azonnal tagnak jelentkeztek.

Az első lépés sikerével megelégedhetünk. Kitartás, buzgalom kell csak, s akkor a végleges megalakuláson bizonyára ezren felül lesz már a tagok száma. És az az ember meghódíthatja Szabadkát újra az őszinte katolicizmusnak, melyet Krisztus Urunk szeretete ragyog körül dicsfényvel, kölcsönöz neki legyőzhetetlen erőt, ruhazza föl kitartással.

A zászlót kibontottuk, nem szabad összegöngyölgetni még a diadal után sem. Ott kell suhognia fejünk fölött, hogy titokteljes suhogása csodás lelkesedést keltsen bennünk szüntelenül, lelkesedést, mely a szeretet lángjaival fogyasztja minden porcikánkat, hogy a boldog átalakulása a társadalomnak minél előbb megtörténhessék, hogy azok a galádok, akik a kereszt isteni igazságai ellen küzdenek a gazdaságot megremegtető boldogság elöl vonítva vonuljanak vissza szentségtelen, bűnös, erkölcsöt és lelket gyilkoló tanaik világának rémes sötét-ségébe.

Néhány szóval ismertetjük ezen alkalommal mi is, a nagyközönség előtt a népszövetség céljait:

„Az összes magyarországi katolikusokat egyesítő szervezet a katolikus népszövetség. Tagja lehet minden tisztességes katolikus férfi és nő, aki 16-dik életévét betöltötte és a szövetség céljaira évenként 1 korona tagsági díjat fizet. Célja a katolikus népszövetségnek a katolikus társadalmi rend támogatása; a nép hiterkölesi, társadalmi és gazdasági fejlődésének előmozdítása, annak védelme, oktatása, vezetése és szervezése. További célja a katolicizmus alapja ellen intézett támadások, katolikus-ellenes és felforgató tévtanok és törekvések visszaverése, a katolikus eszméknek a köz és magánéletben való érvényesítése.

A katolikus akciók vezetésére a központban irodát szervez, amely 50 fillér válaszbélyeg beküldése esetén egyúttal a tagnak peres és perenkívüli, közigazgatási, gyám, adó, katonai,

biztonsági, hitel, gazdasági, szolgálati ügyeibe jogtanácsosul szolgál. Egyébként is a katolikus népszövetség tagjait az élet minden ügyes-bajos dolgában felkarolja és támogatja, hogy a gazdasági, társadalmi és politikai mozgalmakban helyét megtalálja és megállja.”

A szabadkai katolikus népszövetség végleges megalakulása 1908. évi március hó 22-én lesz. A megalakulás helyéről idejében értesítjük a tagokat és az egész társadalmat.

Ugy tudjuk, hogy a népszövetséget addig a katolikus körökben is ismertetni fogják vasárnap délutánonkint.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor hivatkoznak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amidőn HIRDETÉSEI ALAPJÁN bevárásukat eszközlik.

Bestiák.

Egy hatalmas bestia, a színházi bestia ellen rendeletet bocsájított ki vallás és közoktatásiügyi miniszterünk. De az a baj, hogy csak a jóakarattal maradunk. Rendeletet adunk ki, „utaliquid fecisse videamur“ (hogy úgy látassék mintha tettünk volna is valamit) de hogy e rendeletnek mi a sorsa, arra már nem érünk rá utánanézni!

Csak nem régebben, úgy 4 hó előtt olvastam a Bácskai Naplóban azt a legörvendesebb hírt, hogy a féktelen szilajságu, minden isteni és emberi tekintélyt fitymáló ifjúságunk leirhatatlan lelki züllöttségét előidéző éjjeli táncok be lesznek szüntetve Andrassy jóvoltából. De mai napig is folynak az éjjeli dorbézolások, csend és rendháborítások, mint folytak réges-régen.

Nem tudom Bácska-ország különleges alkotmányos (?) viszonyában keressük-e ezen kunktatóri végrehajtás magyarázatát vagy pedig a megye élén álló egyének nem tördömségében. Nem kutatom? Az az egy bizonyos, hogy a Bácskában minden üdvös rendelet sőt törvény írott malaszt marad. De bezzeg végrehajtják a polgárságra nehéz igaként nehezedeő istentelen, szabadkőmives intézményeket és az ezzel járó százféle zaklatását a polgárságnak.

Hol késik tehát az éji homályban az erkölestelenség bestiája ellen kiadott amaz üdvösséges rendelet, mely az ifjúságnak tetet lelkét ölj éjjeli dorbézolásait betiltja; hol rejtőzik amaz erős kéz, mely végre valahára a megvének 1897-iki 157. számú, az iskolakötelesek korcsmázását betiltó szabályrendeletét végre hajtáná? Mert eddig elé ez még végre nem hajtattott s 12-15 éves leánykák és ifjonctól csak úgy hemzsegnek korcsmaink. De ismétlő iskolába menni

az szégyen, mert nem vagyok már iskolás gyerek, vágja nyíltan szemébe a tanítónak a 14 éves suhanc s a tanító kénytelen hallgatni. Mert ha megfenyíti ezért a vakmerőségért akad elég liberális bíró ki a tanítót elítéli.

Szomorú állapotok. Az ifjuság elvadásása oly nagy mérvű, hogy ha mielőbb üdvös törvény nem intézkedik oly generáció fejlődik ki, mely semmiféle tekintélyt nem ismer. Szülői, előljárói, lelkészi, tanítói tekintély ma az ifjúságnál ép a fagyponton van. Alább szállni ne engedjék, mert a társadalom, a haza vallja a kárát.

Egy bácskai pénztintézet bukása.

— Saját tudósítónktól. —

Az új-palánkai segély egylet, egy egész tömeg szegény embernek okozva veszteséget, kárt, éppen a szegény embereket döntve talán hosszas időkre nyomorba, megbukott. Az ugyszólván megmagyarázhatlan, rejtélyes bukás mindenféle konsternációt, megbotránkozást, haragot keltett.

Az eddig foganatosított vizsgálat eredménye szerint 218.000 koronán felül hiányzik. A 99.000 koronaárú részvénytőke és a tartalékalap teljesen elveszett. Sőt elvesz még a betéteknek is a 35-40 százaléka.

Filke Pál volt tanító és könyvelő lelkiismeretlensége eredményezte a bukást, amelynek igazi okát még igen sokan nem tudják. Valószínűleg előmozdította a bukást a sok osztalék és a betétek után fizetett nagy kamat. Filke nyolc éven át volt könyvelő.

Az igazgatósági tagok birtokát egy szegedi pénztintézet mint hitelező már betáblázta nagy összegekkel.

Maga a község is veszít, mert neki is volt betéte. A legtöbb kárt azonban napszámosok, szegénysorsu iparosok szenvedik.

Merénylet a templom ellen.

Vakmerő, gaz merényletet követett el tegnap délelőtt a szent Ferencrendiek templomában ajtatoskodó hívek, s az istentisztelet ellen. A két galád, gazember merénylőnek sikerült ez egyszer megszökni, de a legközelebbi alkalommal, ha ugyan elég gazok lennének arra, hogy a merényletet megismételjék, vigyázzanak a nép boszujára. Akár milyen szemtelenül vörös is pofabőrük, még vörösebbre festhetik.

A gaz merénylet a következőképpen történt. A barátok templomát restaurálják. A tető egyrészen egy nyílás még födetlen. Ezt egy darab bádoggal födtek ideiglenesen be, hogy a templomba a hó vagy esővíz ne csuroghasson. Az állványokon a tetőre könnyen feljuthatnak.

Takács Félix, az ismert lánglelkű szónok tartotta az istentiszteletet.

Két gaz, istentelen suhanc, a Jakabok és Gyolák vörös rabszolgája felmászott a tetőre és hogy éppen Takácsnak a beszédét zavarják meg, a bádogotlábaikkal betörték. A vakolat nagy helyről leszakadt az ajtatoskodók közé. Ezek persze ijedten rohan-

tak ki a templomból, kint meg elhíresztelték, valószínűleg Jakab rabszolgák, hogy ég a templom. Még a tűzoltókat is kiriasztották.

Szerencse, hogy a tolongásban emberéletben nem esett kár. Ez a kimondhatatlan aljas merénylet csak hangos, kiállító figyelemzést, hogy most már kétszerezett erővel kell szervezkedni az istentagadó Gyolák erkölcsi érzékétől megfosztott, megölt lelki rabszolgái ellen.

Fel Szabadka társadalmá. Szervezkedjünk. Tömörüljünk az igaz munkásharcosoknak, a keresztényszocialistáknak táborába.

Wekerle Bécsben. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel 8 órakor titkára, dr. Bárcy István kíséretében Bécsbe utazott. A miniszterelnököt csak a hét végére várják vissza Budapestre.

Megszűnt a stornó díj.

A királyi Kuria egy legujabb hozott döntvényével nagy consternációt okozott a pénzintézetek, különösen a nem legszolidabb alapon álló pénzintézetek körében.

Törvényeink kimondják ugyan, hogy a hitelező által 8 százaléknál magasabb kamat a törke után semmi címen fel nem számítható, legyen a felszámításnak alapja bármi is.

Mégis elég élelmes hitelezők s különösen a hosszabb lejáratú kölcsönök adásával foglalkozó pénzintézetek stornó díj címén számítottak fel uzsora kamatokat, amit az adósos fütyülve hajtottak be s vigan kacérkodtak az uzsora törvény büntető szakaszaival. A régi jó világunk vetett végett a királyi kuria legujabb döntésével, melyben kimondta, hogy a pénzintézetek által felszámítani szokott stornó díjak kamatok természetével bírnak s ezért azon esetben ha a kamatok — késedelmi kamatok és kamattermészetével bíró járulékok együttesen 8 százalékot már kitesznek, a törvény rendelkezései értelmében külön stornódíj felszámításának helye nincsen.

Husz Abrahám kivégzése.

A királyi kegyelem Mihályka halálos ítéletét éleifogytiglan tartó fegyhára változtatta. Husz Abrahámét nem változtatta meg.

Mikor az ítéletet kihirdették, Mihályka könnyezve fogadta, Husz ellenben cinikusan mosolygott. Kérte, hogy atyját és feleségét hívják el hozzá.

A főügyész értesítette a rabbit, hogy nyujtsanak vallási vigaszt az elítéltnak, de mindkét rabbi elutazott a városból. Erre a hitközség egy hitközségi tagot küldött Huszhoz, akit azonban ez nem szívesen fogadott.

Az akasztófa alatt nyugodtan viselkedett, de az éjet jajgatás, sírás és imádkozás között töltötte el. A hóhér hamar végzett Huszttal.

H I R E K.

Tájékoztató.

Február 12. A szabadkai filharmónia társaság első hangversenye a színházban, este fél 8 órakor. Utána táncvigalom a Pest-szálloda termeiben.

Február 15. „A Szerb Nőegyesület“ a „Dalegyesület“ Beszeda estélye a Pest szálloda összes termeiben este 8 órakor.

Február 15. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyesülete szabadkai fiókjának kedélyes estélye a Horgosi-féle vendéglőben.

Február 16. A ludasi dalárda táncmulatsága Ludason, a Weisz-féle vendéglőben.

Február 16. Csatalinéz Mátyás szabad előadása a kath. legényegylet disztermében, délután 4 órakor.

Február 22. A „Bácska Athletikai Klub“ bálja a Pest-szálló összes termeiben.

Február 26. A szabadkai szállodások, vendéglősök, kávéháztulajdonosok és kocsmárosok egyletének bálja a Pest-szálloda összes termeiben.

Március 1. A kath. legényegylet táncvigalma, a kath. legényegylet disztermében.

Március 2. A szabadkai műpártolók körének felolvasással egybekötött hangversenye a kath. legényegylet disztermében. Utána táncvigalom.

Országos vásárok: Szabadkán február hó 23—25-ig.

— **Zenta új polgármestere.** E hó hetedikén tartották meg a polgármesterválasztást Zentán, Vojnics István alispán elnökletével. Polgármesternek Szárics Gézát választották meg, aki nyomban le is tette az esküt. Helyettes polgármester Kiss Simon lett. házipénztáristának Tóth István Mucsit, őröknek Kiss Árpádot választották meg. A választás napján az ujonann megválasztott polgármester tiszteletére társas vacsorát rendeztek, amelyen az alispán is résztvett, aki maga köszöntötte föl Száricsot. Szombaton reggel a helyettes polgármester élén a tiszviselői kar üdvözölte Szárics Gézát.

— **Hitélet a csajkási kerületben.** A Csajkás kerület községeiben mindenütt nagy lelkesedéssel alakították meg a katolikus hitközségeket. Kátyon már kápolnát is óhajtanak építeni a katolikusok. A mozgalom vezetője a lelkes jegyző, Szaich Gyula. A Csajkás kerület katolikusainak ezen mozgalma más szempontból tekintve is örvendetes jelenség. Tudjuk, hogy a Csajkás kerületben jóformán egyedül a katolikusok alkotják a magyarságot, kik sokkal nagyobb számú szerb lakosság közé vannak bekeelve. Ezen magyarság minden szervezkedését már nemzeti szempontból is szívből üdvözljük.

— **Bessedá.** A „Szabadkai szerb Jótékony nőegylet“ és „Dalegyesület“ e hó 15-én fényesnek ígérkező estélyt tart a Pest szálló összes emeleti termeiben. Mintegy hat éve volt az utolsó Bessedá estély. Az idén a rendezőség mindent megtett, hogy a nagyarányú estély sikere biztosítható. A szabadkai szerb intelligencia hölgyei vállalták magukra a meghívó szerepét, azonban a váratlanul közebe jött megbetegedések folytán nem hivhatnak mindenkit személyesen, azért a rendező bizottság ez uton hiv meg mindenkit az estélyre. A részletes programot a következő számban hozzuk.

— **Uj iskola.** A közoktatásügyi magyar királyi miniszter ur elrendelte, hogy a titeli állami polgári fiúiskola épülete, mely célra nem alkalmas, teljesen lebontassék és helyette egy új alkalmas épület a királyi kincstár költségén felállíttassék.

— **Eljegyzés.** Günther Ferenc, a bács-bodrogvármegyei gazdasági egyesület ügyvezető igazgatója eljegyezte Karácson Margit kisasszonyt, Karácson Gyula kir. tanácsos, nyugalmazott alispán és neje Jakobcsits Olga leányát.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Szilágyi Károly zombori és dr. Trischler Aladár hódásági ügyvédek az ügyvédeket az ügyvédek lajstromába iktatta.

— **A bajmoki takarékpénztár r. t.** tegnap, vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését. A részvényesek az üzleti év realis eredményével nagyon meg voltak elégedve. Este bankett volt, melyen nők is résztvettek. Szabadkáról részt vettek a banketten Hübner Gyula dr., Mamuzsich József, Mészáros Béla. A banketten sok felkőszöntő hangzott el, közöttük különösen talpraesettek voltak Freudinger Mátyás, kunbajai gazdászab díkcioi. A bankettet kivilágos-kiviraditig tánc követte.

— **Hó és hó.** Panaszt emeltek ma, méltányos panaszt szerkesztőségünkben. Felpanaszolják, hogy a főtérről csak nem akarják elhordani a havat. Pedig ha megindul az olvadás, lesz akkor sár, víz, hogy csak életveszélyes lehet benne eviczkélni, sőt még egészségügyi szempontból is bajok keletkezhetnek. Felpanaszolták azt is, hogy a járdákat épen a középületek előtt nem tisztogatták le. A Csokonai téren, a Pestszálloda előtt tenyérnyivastag a jég. Jó lenne, ha a főkapitány ur ezen ügyben intézkednék a legjobb belátása szerint.

— **A ludasi dalegyesület** 1908. évi február hó 16-án Ludason a Weisz-féle üzlethelyiségben énekbetétekkel zártkörű mulatságot rendez. Kezdeté este hét órakor. A rendező bizottság, a „Ludasi Dalegyesület“ tagjai: Szilágyi Imre, Gajdác István, Mészáros István, Farkas István, Flesch Béla,

Varga Márton, Szalai György, Varga Antal, Egrényi Ferenc, Mészáros György, Varga Mátyás, Szegő Mihály, Massa Mihály, Szücs József, Takács Gáspár, Nagy Mihály, Márki Károly, Cselédes István, Nagy Farkas Jakab, Cselédes Sándor, Szücs András, Piukovics Antal, Nyers Mátyás, Mészáros András, Barát Károly, Varga Balázs.

— **A zombori vasútállomás kiépítése.** A Zombor állomáson létesítendő áru-raktár, áruaktári irodák és nyílt rakodó munkái tárgyában a magyar királyi államasutak szegedi üzletvezetősége folyó évi január 28-án, tartott árlejtést. Ajánlatot tettek, Lábás Gyula Szabadka, 46 547 korona 85 fillér, Bernhardt Károly és Pfeiffer Fülöp Zombor 44.582 korona 12 fillér, Nagy Ferenc és társa Szabadka 42.012 korona 25 fillér, Baszler és Kromer Apatin 46 268 korona 70 fillér, Fazekas Lajos és Molozér Sándor Szabadka 66.652 korona 10 fillér és Kladek István Szabadka, mely azonban figyelembe nem vétetett. Döntés még nem történt.

— **Bács-Topolyáról** írják, hogy a hívek versenyezve díszítik a hatalmas új templomot. Szentsirra már 200 koronát adtak össze. Rindl János, ki a szószéket állíttatta, most azt saját költségén 1 méterrel fölemelteti.

— **Pályázat.** A zombori r. k. legényegyesület előjárósága pályázatot hirdet gondnoki állásra, mely az étel és italok bérletével van összekötve. A pályázati feltételek megtudhatók az egyesület elnökségénél, valamint Vujevich Alajos egyesületi pénztárnál. Az állás április hó közepén foglalandó el.

— **A katymári jegyző fegyelmiye.** A vármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya minapi ülésén Jordán Béla katymári jegyzőt több rendbeli súlyos természetű hivatalos mulasztás miatt ezer korona pénzbüntetésre ítélte. Ebben az ügyben felebbezés folytán a belügyminiszter fogja meghozni a végleges döntést.

— **Lázadás áldozata.** Lantos István volt Zenta városi levéltáros tudvalevőleg szenvedélyes hegemászó volt. Jól értesült forrásból kaptuk a véleményt titokzatos eltűnéséről. Lantos István — mondotta egy erdélyrészi ismerőse — épen akkor járt a hegyek között, midőn az oláhok fellázdáltak s így nincs kizárva, hogy ő az oláhok lázadásának esett áldozatul, ám az is lehet, hogy sziklahasadékba bukott, s ott lelte halálát, mert veszedelmes utakat tett, de valószínűbb az, hogy az oláhok eltették láb alól.

— **Fizetéképtelenségek.** Hirschler Jenő palánkai fűszerkereskedő és Konráth Károly újverbázi porcellánkereskedő fizetéképtelenséget jelentettek be. Az előbbi kereskedő passzívái 19.000 koronára, az utóbbié 13.000 koronára rúgnak.

— **A tüdővész pusztítása Bácskában.** A statisztikai hivatal közlése szerint 1907. évi októberben Bácskában 141, Szabadkán 30. Baján 8, Zomborban és Ujvidéken 9 ember halt meg tüdővészben.

— **Elopott gramofon lemezek.** Az ujvidéki rendőrség táviratilag értesítette rendőrségünket hogy ott Széger József hangszer készítő segéd munkaadójától, Trupper Bélától több gramofonlemezt ellopott és Budapest felé véve utját, eltűnt. Rendőrségünk mindent megtett a tolvaj elfogása végett, de úgy látszik, hogy ez nem Szabadka felé vette utját.

— **Talált tárgyak.** Czenczi Róza a Szent-István téren hét gallér és két pár kezelt talált. Az igazolt tulajdonos a tárgyakat átveheti rendőrségnél.

— **A tolvaj pékkihordó.** Rittai János pékmester panaszt emelt a rendőrségnél, hogy siteménykihordója, Mészáros Csordás András 140 korona elikkasztása után megszökött.

— **Megszurkált gazda.** Egy szállási ember hajtatott be tegnap a városba. A zimonyi-utra érve, itt a III. körü rendőrlaktanya mellett lakó Nozkovics Máté házában valami eszébe jutott, megállt, s betért Nosz-

kovics udvarába. A gazda látva az atyafinak nem épen illedelmes szándékát, ki akarta tiltani őt az udvarából. Több se kellett az atyafinak, csak ez az előtte érthetetlen vakmerőség. Nemcsak hogy nem engedelmességet, hanem neki rohant Noszkovicsnak, bicskával kihasította az arcát, a fogát kiütötte, s a koponyáján is sebet ejtett a bicskájával. A dühöngőt nagynehezen sikerült a rendőröknek lefogni.

Ne köhögj!! Igen ám, de muszáj. Ki mondja azt neked? Végy egy üveg Illés-féle törvényesen védett **utifü kivonatot**, amely a legbiztosabb szer köhögés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmakacsabb eseteknél is. Az Illés-féle **utikivonat** három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála és köszönőiratok az egész országból. — **Ára üvegenként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **IFJ. ILLÉS ANTAL** vörös kereszt gyógytárában Szabadkán, Eötvös-utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltetnek. 185-42

A széngázmérgezés halottjai.

— A veszedelmes gunyhó. —

Megemlékeztünk már lapunkban arról, hogy két héttel ezelőtt Pataresics Antalt és Pataresics Annát széngázmérgezés következtében eszméletlen állapotban találták meg a Bajai-szőlőkben lévő gunyhójukban.

Pataresics Annát nyomban sikerült eszméletre téríteni, Pataresics Antalt azonban a kórházba kellett szállítani, a hol a széngázmérgezést követő néhány nap múltán meghalt.

Most ugyancsak ebben a gunyhóban történt széngázmérgezés, s a halott ugyancsak Pataresics. A mérgezést vasárnapra virradóra fedezték fel.

Reggel a gunyhóba hatolva önkivületi állapotban találták Pataresics Istvánt. Az eszméletlen embert kivitték a friss levegőre, s a mentők segítségével a közkórházba szállították. Megmentésére mindent megkísérlettek ugyan, de a kísérletek eredménytelenek maradtak, mert Pataresics István ma a kórházban meghalt.

SZINHÁZ.

A nép.

Aradi Aranka betegsége folytán a Tündérszerelme helyett Verő György alkalmi színművét rántották elő. Roppant csekély számú közönség nézte végig a demokratizmus elveit tárgyaló darab gyenge előadását. Csupán Bogdy művészi játéka és Nagy Imre jellegzetes alakítása érdemel dicséretet.

* **Vendégszereplések.** A legközelebbi napokban vendégszereplések lesznek színházunkban. A Nemzeti Színház nagyevű művésze, Iványi Jenő a Tartuffe főszerepében és még két darabban, továbbá Komlósi Emma, a budapesti Vig-opera művésznője és Gerlaci Hermin, pár év előtt a mi közönségünk kedvence fognak vendégszerepelni. Az érdekes előadásokra előre felhívjuk közönségünk figyelmét.

Műsor:

Kedd: Clemenceau.
Szerda: Filharmonikus hangverseny.
Csütörtök: Clemenceau.
Péntek: János vitéz.
Szombat: Gasparone.
Vasárnap: d. u. Kornevillei harangok, este: Liliomfi.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjúsági iratok, díszmunkák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerkező legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

... könyv-, papír- és írószerekkereskedésében ... Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

KÖZGAZDASÁG.

A Szabadkai Kereskedelmi és Iparbank 1908. évi január havi forgalmi kimutatása:

Pénzkészlet:

a mult hóról	kor.	13144438
Bevétel e hóban		117341514
	Osszesen	130485952
Kiadások e hóban		126864003
Maradvány		3621949

Betétek könyvecskére:

Állag a mult hóról		191369011
Betételek e hóban		16497819
	Osszesen	207866820
Kivételek e hóban		36261781
Maradvány		171605039

Előlegezés:

Állag a mult hóról		41516—
Előlegeztetett e hóban		2676—
	Osszesen	44192—
Visszafizetett e hóban		2317—
Maradvány		41875—

Leszámitolás:

a) Bankszerű váltók:

Állag a mult hóról		51668815
Leszámitoltatott és visszleszámitoltatott e hóban		60970493
	Osszesen	112639308
Visszafizetett e hóban		66962904
Maradvány		45676404

b) Hiteltulajdonosi váltók:

Állag a mult hóról	kor.	41166—
Leszámitoltatott e hóban		9450—
	Osszesen	50116—
Visszafizetett e hóban		15000—
Maradvány		35616—

c) Kezeségi és betáblázott kötvények:

Állag a mult hóról	kor.	88753214
Kiadatott e hóban		12000—
	Osszesen	89953214
Visszafizetett e hóban		1307690
Maradvány		88645524
Osszes forgalom		3,562,980,49

Mucsy György,
v. titkár.

Horvátovits Ernő,
főkönyvelő.

Aubermann Miklós,
pénztárnok.

KRÉCSI A. NÁNDOR

könyvkereskedése.

Telefonszám 283.

Ifjúsági iratok, díszmunkák, saját kiadású imakönyveit, amely tetszés szerinti kötésekben készülnek.

Továbbá nagy választék **rajz- és írószerekben.**

Egyben felhívom a n. é. közönség szives figyelmét **diszknnyköltészetemre**, ahol a legmodernebb és legcinosabb munkák készülnek legszolidabb árák mellett.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Körömczy Ernő. 49

X.

Scirocco.

Két év mult el aztán nyugalmas csendben. Közben a Diamanten, s Sicilia kies földjén egyre nyomasztóbb lett a szegénység, egyre ijeszetőbb az inség.

Eljött a gyümölcsérlelő ős, a szüret ideje is újra. Ilyenkor vig danától, kacagástól szokott hangozni a hegyoldal, s a mandolin hurján csupa derűs, jókedvű dal fakad.

Hosszú sorban igyekeznek leány, legény a szőlőhegyek felé; tréfa-móka, pajzán nóta mellett folyik ott a munka; a tánc a vig dal belenyúl a késő éjszakába, még szemét sem ér rá lehunyni az ember.

Még az ég derűje is csillogóbb, elbájozóbb ilyenkor, mint máskor. A levegőt most nemcsak a nap fényesíti, melegíti, hanem

annak a sok szép leánynak ragyogó tekintete, kik az Aetnán laknak.

Csak hogy az idej ős nem ily vigan köszöntött be. A szőlő ellensége, ez a parányi kis féreg, tönkretette az egész termést. A vincellérek kampós kése nem vagdosta most az érett fürtöket, a napszámos asszonyok nem igyekeztek tele puttanyokkal a présházak felé, s az éjszaka nesztelenül, nóta nélkül, siri csendben feküdt rá a tájra.

Az a simogató lanyha októberi szellő is tán valamire másfelé tévedt. Mintha csak a nyomor szolgálatába szegődött volna, nehéz, fojtó homokszől száguldott Afrika felől, s olyan porfelhőt kergetett maga előtt, mely besötítette az egész láthatárt.

Az őszi hónapokon át egyszer sem élvezheték azt az igazi, üde hegyvidéki szelőt. Egyre és egyre az a fullasztó Sirocco dühöngött.

Elsőbb száritó, tikkasztó süvöltéssel száguldott végig, majd ismét csapkodó zivatarhoz hasonlóan, nyirkos árban tört elő. Az emberek nem találták helyüket; kínzó aggodás gyötörte őket éjjel nappal, s szenvedésük oly óriás nagyra tünt fel előttük, mint valami egetverő hófúvás.

E nyugalanság emészté Donna Micaelát is, ki Don Ferrantet hűséges gonddal ápolta egyre.

Ezen az ősön még nem hallott jóízű kacajt, vagy kitörő kedvet. A járó-kelők sötét, kétségbeesztő tekintettel haladtak el egymás mellett az úton. Donna Micaela biztosra vette, hogy fölkelésen török fejeket. Ugy érezte, hogy a kitörés nem sokáig késik már. Igaz ugyan, hogy sokat nem érnek el vele, de meg kellett kísérelni mindent, hogy szabaduljanak a nyomasztó gondtól.

Órákhosszat állt az erkélyre hajolva, s fülelve leste onnan az utca népének beszédjét. Egyre a nyomort az inséget emlegették ott alant. „Bizony silány volt a bor meg a búzatermés” — hallatszott onnan. „A kén, a narancs kereskedés pang. Sicilia sárga kincsére rossz idők járnak. Miből élünk majd ezentúl?”

S Donna Micaela fölértette e rettenetes csapás borzalmait. Búza, bor, narancs, kén, a sicíliai nép szinarany kincse!

Azt is fölfogta már, hogy az inség sokkal nagyobb, sem hogy a nép sokáig elviselni tudja. De hát miért kell nyögnie a súlyos adóteher alatt? Most még a sóra is többet vetettek ki, s azt sem engedik meg, hogy a tenger vizét leeresztve párolják maguknak a szükséges mennyiséget. Nem. Drága pénzen kell venni a boltban. Miért adóztatják meg a pálmafákat? Most a parasztok dühtől reszkető kezekkel döntik sorba ki ez ősrégi fákat, melyek koronája oly enyhétadón, barátságosan borult a szigetre. Hát az ablakokra miért rótták ki adót? Tán ez a szegény nép még ablakait is befalazza, a sötét pincébe költözködjék lakni?

A kénbányákban kitört a sztrájk, bezüntették a munkát, s a nyugtalanság egyre nőtt. Katonaszágot vezényeltek ki ellenük, hogy újra a dologra kényszerítsék ki őket. Donna Micaela azon tündött, miért bánik oly embertelenül a kormány a munkásokkal, mikor egyetlen szál gép sincs az aknában? Hát arról soh'sem hallottak, hogy a gyermekeknek kell felhordaniok az ércet a tárnákból? Hogy ez a sok serdületlen gyermek megannyi rabszolga, kiket szülők munkaadók kényének szolgálnak ki? De ha mindezt tudta a kormány, miért segíti a tőkét, a sok telhetetlen nagybirtokost?

Utóbb, mikor egész sereg gáztetről hallott, újra gondolkozni kezdett. Miért engedik így elzúlni, elkorcsosulni a népet? Miért kell ezeknek oly szegényen, mezíten ténferegni a földön? Cataniában és Palermóban még nem jutott ennyire a dolog, de itt a Diamanten egyre-egyre súlyosabbá válik a helyzet. Miért engedik a népet annyira futni, hogy az éhhalálhoz áll közel?

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Sz. Csávoly. A mult évi ki van fizetve, az idej még nincs.

Figyelem! Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérebe venni szándékozik, valamint

Telefonszám 446.

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást
(Információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hirlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés meg-reklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket
(Inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító intézet

törvényszéki bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

92-141

Üzlethelyiségek

kiadók

Kovács Antal házában

Vass Ádámmal szemben.

273-11-7

Abrasits Mihály

épületbádogos Szabadkán.

Készít az épületbádogossághoz tartozó minden munkákat, torony fődéseket, toronytető javítást és festést, kereszt- és gömb-aranyozást, valamint villámhárító felszerelést állvány nélkül.

144-54

Uri lakás

a törvényszék-hez 3 percre kiadó.

Tudakozódhatni:

Sipos Károly butorraktárában

Kazinczy-utca. 280-4-1

Kiadó lakások.

A Deák- és Bercsényi-utcai Milkó-féle sarokházban

két bolthelyiség kiadó,

ugyanott a legjobb minőségű

vágott tűzifa és porosz szén

pontos kiméréssel házhoz szállítva, továbbá III. kör, Illés-utca

557. számú magános ház szintén

kiadó, mely áll két utcai szoba,

két konyha és mellékhelyiségekből.

Felvilágosítást nyújt

Kasza János fakeskedő

Milkó-féle ház. 279-6-2

Második kiadás!

Keves röpirat éri Magyarországon a második kiadást. Ezen kevesek közé tartozik a

„SZÓIMÁDÁS.”

című politikai röpirat, mely első kiadásában 120,000 példányban kelt el, s most újabb 15,000 példányban jelent meg.

A „Szóimadás” ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körnöczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteratúránkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára füzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezetnél Szabadkán.

Kereskedők

részre szükséges pénztári bárcák 100 lappal, számozva és füzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek

céglapirat nélkül 100 darabonként 30 fillérért kaphatók a

Szabadkai Nyomda- és

Hirlapkiadó-vállalat

mint szövetkezetnél

IV., Rákóczi-utca 20.

Most

jelent meg!

és lapunk kiadóhivatalában

kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Irta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel 1 korona.

Lapunk kiadóhivatalában kapható

keresztényszociális röpiratok:

A szociáldemokrácia. Képek a

szociáldemokrata szentek életéből. Irta: dr. Nagy János. Kitűnően mutatja be azokat a képeket, melyeket a vezér urak rajzoltak egymásról. 1 darab 6 fillér, 10 darab 50 fillér, 100 darab 4 korona.

A keresztény szocializmusról.

Irta: Benyács István. Ara 60 fillér.

Mit kell tudnunk. Irta Szalánczy A.

Kérdésekben és feleletekben adja a szocializmus elemi ismereteit és részletes utasítást egyletalakításhoz. Ara 10 fillér.

Le az álarccal. Irta Haller István.

Kérdés- és feleletformában letárgyalja az összes szociáldemokrata hazugságokat, vezéreiknek saját szavait idézve. Ara 20 fillér.

Korunk sebe és a nyomor

vámszedői. Irta Huszár Károly. A szociáldemokrata program rövid, csattanós cáfolata és a szociáldemokrata vezérek leleplezése. Ara 30 fill.

Zsidóméreg. Irta Huszár Károly. A

Talmud népies ismertetése eredeti idézetekkel. Ara 30 fillér.

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint
felvesz a kiadóhivatal

SZABADKÁN,

Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.